

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-06
Besvaras senast
2021-05-27

Till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

2020/21:709 Problem på Samhall och behovet av en rymligare arbetsmarknad

Under de år som jag har haft privilegiet att vara riksdagsledamot har jag återkommande, i bland annat interpellationer, tagit upp problem runt urvalskriterier och arbetsmiljö på Samhall. Skälen till detta har varit dels att enskilda medarbetare och fackligt aktiva har tagit kontakt, dels avslöjanden och uppslag i medierna.

Nyligen har fackförbundet Dagens Arbete haft en lång granskningsserie, där uppgifter om i princip samma typ av problem framkommer.

Den 28 april publicerades ett avsnitt av SVT:s *Uppdrag granskning* om Samhall. Också där är det i princip samma typ av problem som lyfts, av tidigare medarbetare och chefer. Det handlar om att personer med funktionsnedsättning väljs bort från Samhall, vars själva funktion är att vara till stöd just för personer med funktionsnedsättning vilka inte förmodas kunna klara sig utan stöd på arbetsmarknaden. En viktig grund till detta är den förändring som uppdragsmixen på Samhall har genomgått över ett antal år, där servicearbeten som städning kraftigt har vuxit i omfång. Detta är arbeten som säkerligen passar många som bör vara Samhalls målgrupp, men som uppenbart passar mycket dåligt för vissa.

Arbetsmarknadsministern kommenterar kort uppgifterna i granskningen, i slutet av programmet. Ministerns uppfattning där är att Samhall "klarar sin verksamhet bra". I praktiken avfärdas hela problemställningen. Det finns enligt ministern "inga belägg" för de problem som uppmärksammas i programmet, utan det är frågan om "anekdoter".

Detta är ett anmärkningsvärt förhållningssätt. Påpekanden om samma "anekdotiska" problem har nämligen återkommit år efter år, genom olika personer på olika positioner och olika platser.

Jag kan konstatera att detta förhållningssätt har präglat regeringens hantering av Samhall, även om det ibland, speciellt i direkt anslutning till mediala avslöjanden, har låtit annorlunda. Jag kan också konstatera att jag till exempel 2019 tog upp frågan om Samhallanställda som inte vågar uttala sig offentligt. Jag kan citera direkt från den interpellationen (2019/20: 110): "Detta

är något som enligt min mening bör tas på stort allvar. Det går inte att ensidigt förlita sig på den bild som företagsledningen ger av situationen, och det är naturligtvis heller inte säkert att hela bilden finns där. Med tanke på det speciella uppdrag som Samhall har, och de särskilda behov av trygghet och stabilitet som de Samhallanställda har, bör man göra en särskild översyn av arbetsmiljö och arbetsvillkor för de anställda på Samhall.”

Några sådana initiativ har såvitt jag kan se inte tagits, och det refereras fortfarande helt okritiskt till medarbetarundersökningar, vars validitet måste kunna problematiseras mot bakgrund av återkommande fall som ”inte ska förekomma” men som likväl ständigt förekommer.

I grunden handlar frågan om Samhall och regeringens styrning av företaget, om viktiga principer för och visioner om arbetsmarknaden. För att man ska kunna styra Samhall i rätt riktning behöver det finnas en idé om riktningen, mot en rymligare arbetsmarknad, anpassad till det faktum att människor som befolkar vårt samhälle både är olika och föränderliga. Där förefaller regeringens ambitioner dessvärre vara högst oklara.

Jag vill mot bakgrund av detta fråga arbetsmarknadsminister Eva Nordmark:

- 1) Avser ministern att vidta några åtgärder med anledning av uppgifterna om att personer med svår funktionsnedsättning väljs bort av Samhall till förmån för personer med mild eller ingen funktionsnedsättning?
- 2) Avser ministern att ta något initiativ för att initiera en översyn eller utredning för att med lämplig metodik kartlägga arbetsmiljö och arbetsvillkor för anställda vid Samhall?
- 3) Avser ministern att ta något initiativ för en bredare översyn av politiken för personer som av olika skäl inte kan vara på arbetsmarknaden utan särskilt stöd, där Samhall ingår som en del av en helhet?

.....

Ali Esbati (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders